

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021–2023 METŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS 2021 METAIS

Įgyvendinant Varėnos rajono savivaldybės 2021–2023 metų strateginį veiklos planą, patvirtintą Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2020 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. T-IX-463 (toliau – SVP), 2021 m. buvo siekiama keturių strateginių tikslų ir atsižvelgiama į **2021 m. veiklos prioritetus**:

- Švietimo organizavimo procesų ir mokymosi pasiekimų pažanga bei švietimo įstaigų aplinkos modernizavimas.
- Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas savivaldybei priklausančiuose pastatuose.
- Turizmo plėtrą skatinančių projektų įgyvendinimas ir M. K. Čiurlionio gimtinės žinomumo didinimas.
- Gyvenamojo būsto plėtrai reikalingos infrastruktūros įrengimas.
- Pagalbos namuose ir kitų socialinių paslaugų kokybės gerinimas įtraukiant nevyriausybinės organizacijas, kaimo bendruomenes ir privatų sektorių.

Siekiant 01 strateginio tikslo „*Sudaryti palankias sąlygas išsilavinusios, aktyvios, saugios ir sveikos visuomenės ugdymui*“, buvo vykdomos keturios SVP programos:

01. Žinių visuomenės plėtros programa;

02. Bendruomeniškumo ugdymo ir visuomenės saugumo užtikrinimo programa;

03. Socialinės apsaugos plėtojimo, skurdo bei socialinės atskirties mažinimo programa;

04. Sveikatos apsaugos ir fizinio aktyvumo skatinimo programa.

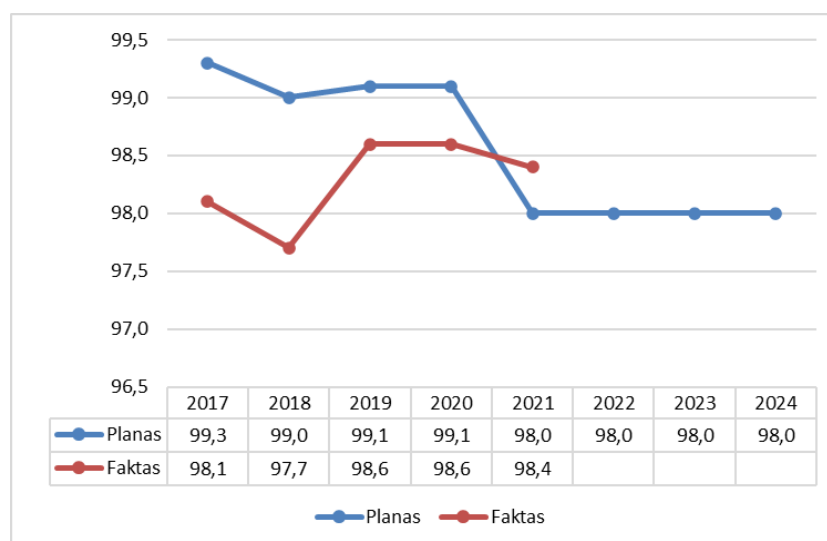
Žinių visuomenės plėtros programos įgyvendinimas

Žinių visuomenės plėtros programoje strateginiam tikslui pasiekti buvo nustatyti du **efekto vertinimo kriterijai**:

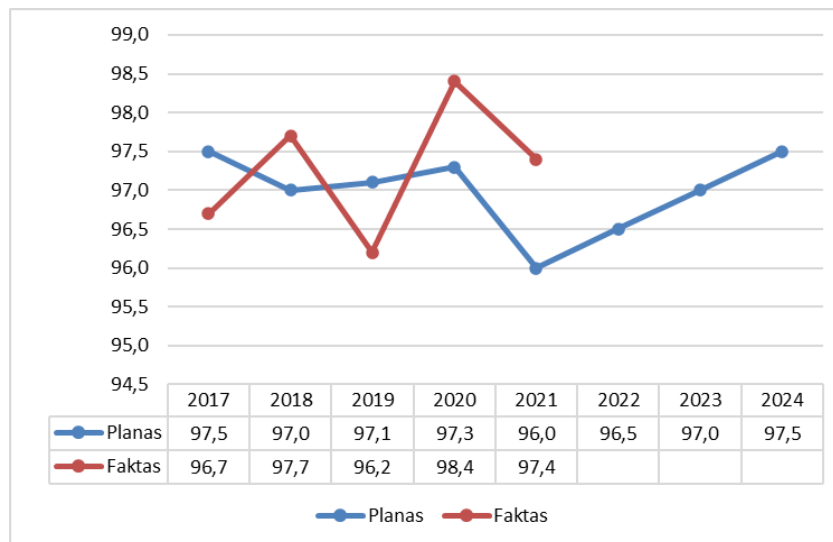
✓ mokinių, gavusių brandos atestatus, dalis nuo visų besimokančių pagal vidurinio ugdymo programą mokinių skaičiaus;

✓ mokinių, gavusių pagrindinio išsilavinimo pažymėjimus, dalis nuo visų besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą mokinių skaičiaus.

Nors dėl besitęsiančios COVID-19 pandemijos rajono švietimo įstaigose kontaktinis darbas buvo sutrikdytas ir 2021 m., brandos atestatus ir pagrindinio išsilavinimo pažymėjimus gavo daugiau mokinių, nei buvo planuota.

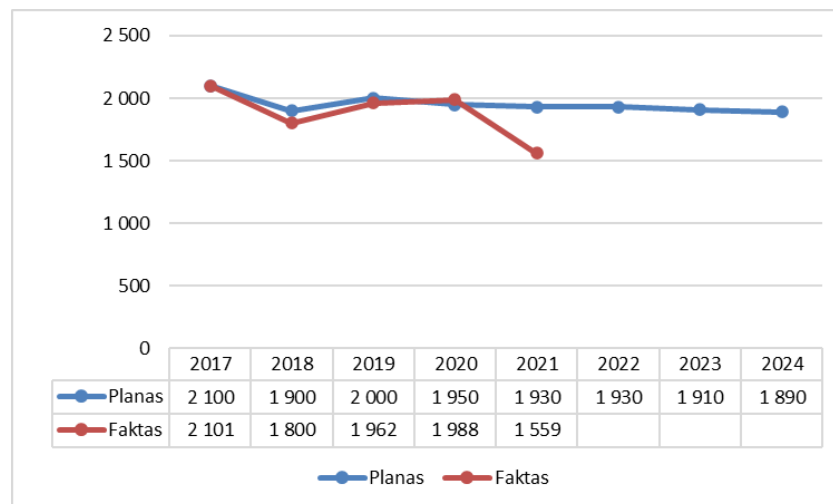
Mokinių, gavusių brandos atestatus, dalis nuo visų besimokančių pagal vidurinio ugdymo programą mokinių skaičiaus, proc.

Mokinių, gavusių pagrindinio išsilavinimo pažymėjimus, dalis nuo visų besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą mokinių skaičiaus, proc.

Bendruomeniškumo ugdymo ir visuomenės saugumo užtikrinimo programos įgyvendinimas

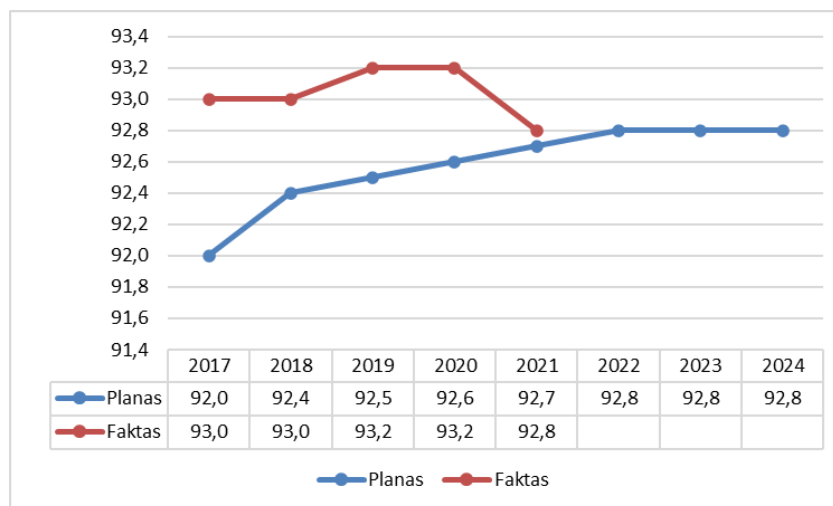
Bendruomeniškumo ugdymo ir visuomenės saugumo užtikrinimo programoje strateginiam tikslui pasiekti buvo nustatytas vienas **efekto vertinimo kriterijus** – nusikalstamumo lygis (užregistruota nusikalstamų veikų 100 000 gyventojų). Išankstiniais Statistikos departamento duomenimis, ataskaitiniais metais šio rodiklio faktinė reikšmė yra žymiai mažesnė už planuotą. 2021 m. Varėnos rajone buvo užregistruotos 322 nusikalstamos veikos, t. y. 86 nusikalstamomis veikomis mažiau negu 2020 m.

Nusikalstamumo lygis (užregistruota nusikalstamų veikų 100 000 gyventojų), vnt.

Socialinės apsaugos plėtojimo, skurdo bei socialinės atskirties mažinimo programos įgyvendinimas

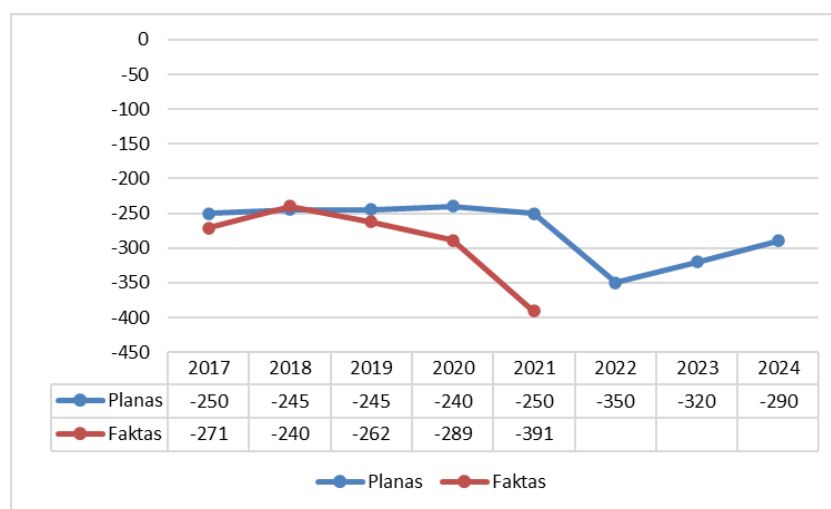
Socialinės apsaugos plėtojimo, skurdo bei socialinės atskirties mažinimo programoje strateginiam tikslui pasiekti buvo nustatytas vienas **efekto vertinimo kriterijus** – savivaldybės teikiamų socialinių paslaugų išvystymo normatyvo atitiktis valstybės mastu nustatytiems normatyvams. 2021 m. pasiekta šio kriterijaus reikšmė – 92,8 proc. – beveik tokia pat, kaip ir buvo planuota.

Savivaldybės teikiamų socialinių paslaugų išvystymo normatyvo atitiktis valstybės mastu nustatytiems normatyvams, proc.

Sveikatos apsaugos ir fizinio aktyvumo skatinimo programos įgyvendinimas

Sveikatos apsaugos ir fizinio aktyvumo skatinimo programoje strateginiam tikslui pasiekti buvo nustatytas vienas **efekto vertinimo kriterijus** – natūrali gyventojų kaita. Išankstiniais Statistikos departamento duomenimis, ataskaitiniais metais šio rodiklio faktinė reikšmė buvo -391. Įtaką tam padarė 2021 m. žymiai sumažėjęs gimusiųjų skaičius (2019 m. – 164, 2020 m. – 143, 2021 m. – 117) bei padidėjęs mirtingumas (mirusiųjų skaičius 2019 m. – 426, 2020 m. – 432, 2021 m. – 508).

Natūrali gyventojų kaita, asm.

Siekiant 02 strateginio tikslo „*Skatinti aplinką tausojančią ekonominę veiklą bei turizmo plėtrą, puoselėti kultūros paveldą*“, buvo vykdomos trys SVP programos:

05. Verslo plėtros skatinimo ir užimtumo didinimo programa;

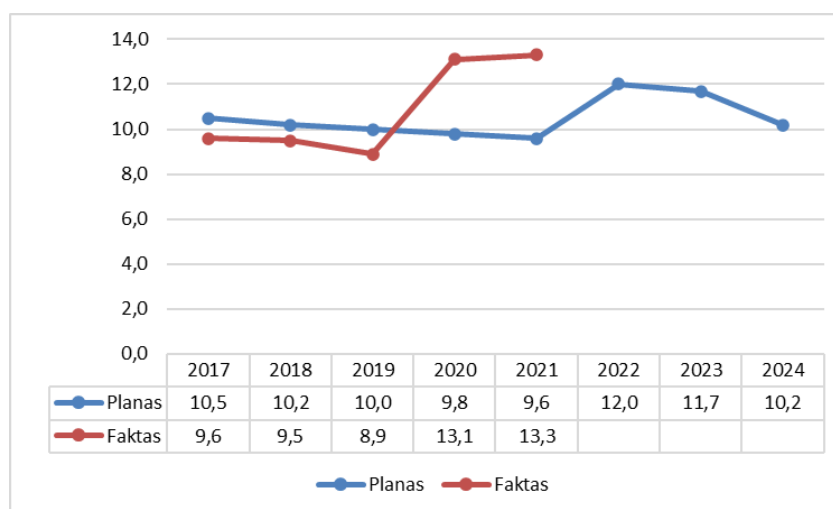
06. Turizmo vystymo programa;

07. Kultūros paveldo puoselėjimo bei kultūros paslaugų plėtros programa.

Verslo plėtros skatinimo ir užimtumo didinimo programos įgyvendinimas

Verslo plėtros skatinimo ir užimtumo didinimo programoje strateginiam tikslui pasiekti buvo nustatytas vienas **efekto vertinimo kriterijus** – registruotų bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų. Dėl COVID-19 pandemijos, paskelbto karantino nedarbas augo visoje

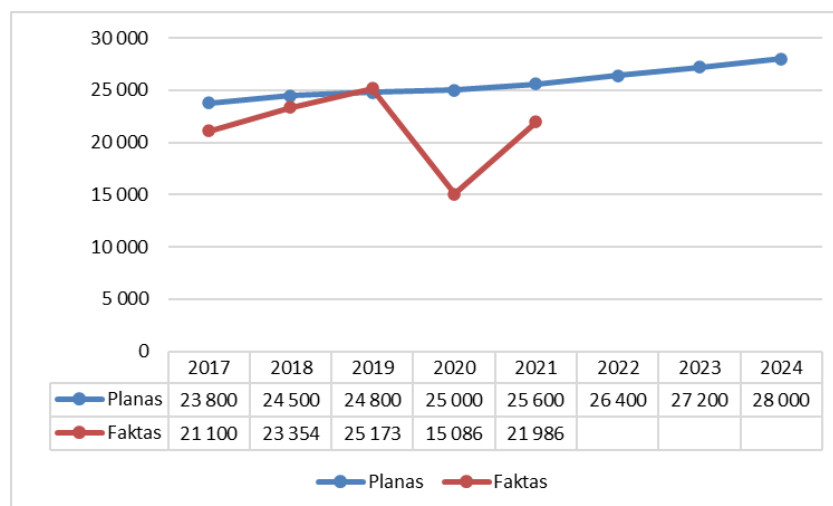
Lietuvoje. 2021 m. faktiškai pasiekta šio kriterijaus reikšmė Varėnos rajono savivaldybėje buvo 13,3 proc., t. y. didesnė už planuotą 3,7 procentinio punkto.

Registruotų bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų, proc.

Turizmo vystymo programos įgyvendinimas

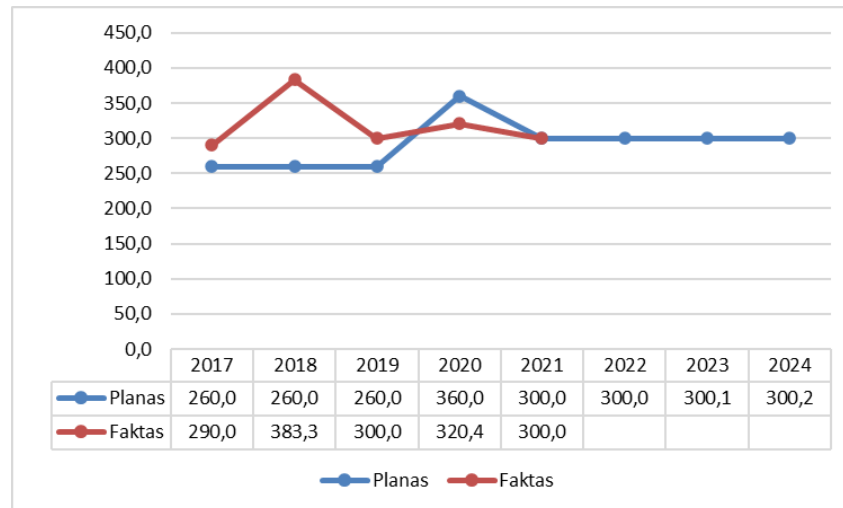
Turizmo vystymo programoje strateginiam tikslui pasiekti buvo nustatytas vienas **efekto vertinimo kriterijus** – turistų skaičius rajone per metus. Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato lankytojų centrų bei Varėnos švietimo centro duomenimis, 2021 m. Varėnos rajone apsilankė beveik 22 tūkst. turistų, t. y. 14,1 proc. mažiau, negu buvo planuota. Tą lėmė ne tik COVID-19 pandemija, karantino ribojimai, bet ir Čepkelių raisto mokomojo tako uždarymas rekonstrukcijai.

Turistų skaičius rajone per metus, asm.

Kultūros paveldo puoselėjimo bei kultūros paslaugų plėtros programos įgyvendinimas

Kultūros paveldo puoselėjimo bei kultūros paslaugų plėtros programoje strateginiam tikslui pasiekti buvo nustatytas vienas **efekto vertinimo kriterijus** – savivaldybės kultūros įstaigų (bibliotekų, kultūros centrų, muziejų) lankytojų skaičius. 2021 m. pasiekta lygiai tokia pat šio rodiklio reikšmė, kaip ir buvo planuota – 300,0 tūkst. lankytojų.

Savivaldybės kultūros įstaigų (bibliotekų, kultūros centrų, muziejų) lankytojų skaičius, tūkst.

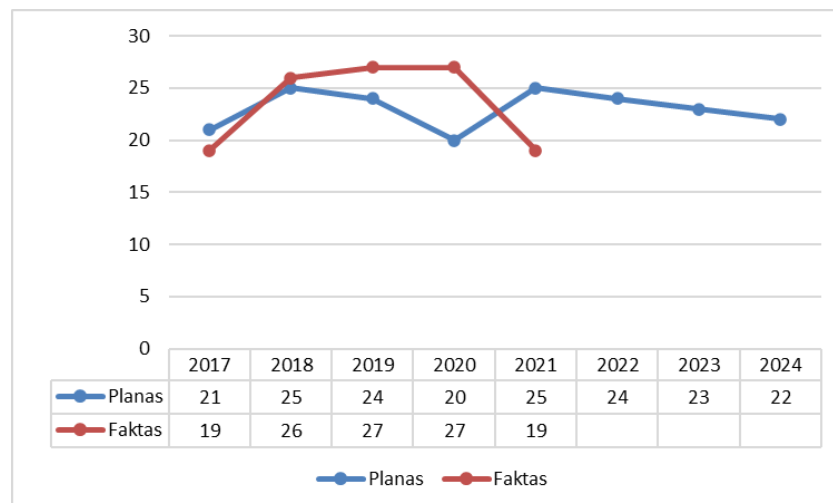
Siekiant 03 strateginio tikslo „**Plėtoti rajono viešąją infrastruktūrą ir užtikrinti gerą aplinkos kokybę**“, buvo vykdomos dvi SVP programos:

08. Viešosios infrastruktūros plėtros bei priežiūros programa;

09. Aplinkos apsaugos programa.

Viešosios infrastruktūros plėtros bei priežiūros programos įgyvendinimas

Viešosios infrastruktūros plėtros bei priežiūros programoje strateginiam tikslui pasiekti buvo nustatytas vienas **efekto vertinimo kriterijus** – kelių eismo įvykių skaičius. 2021 m. savivaldybėje buvo užregistruota 19 kelių eismo įvykių, kuriuose nukentėjo žmonės, t. y. 6 įvykiais mažiau, negu buvo planuota, ir 8 mažiau, negu buvo užregistruota 2020 m.

Kelių eismo įvykių skaičius, vnt.

Aplinkos apsaugos programos įgyvendinimas

Aplinkos apsaugos programoje strateginiam tikslui pasiekti buvo nustatyti du **efekto vertinimo kriterijai**:

- ✓ aplinkos oro kokybė, neviršijanti DLK (didžiausios leistinos koncentracijos);
- ✓ paviršinių vandenų kokybė (atitiktis ES vandenų direktyvai 2000/60/EC, kurioje išskiriamos 5 vandens kokybės klasės – nuo labai geros iki labai blogos).

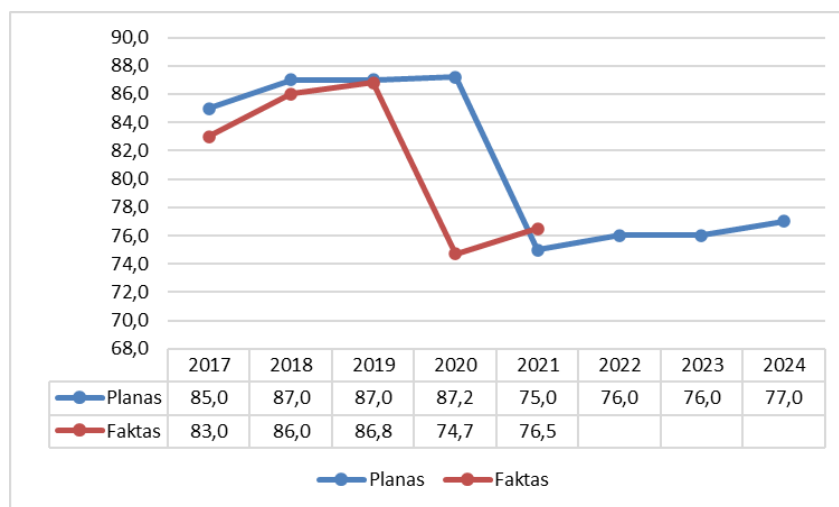
Pirmojo kriterijaus – aplinkos oro kokybės, neviršijančios DLK – ir planuojama, ir faktinė reikšmė (<1) nekinta jau daug metų (įgyvendinant savivaldybės strateginius planus, šis rodiklis stebimas nuo 2007 m.) Kaip ir ankstesniais, taip ir 2021 m. pasiekta jo reikšmė buvo <1.

Paviršinių vandenų kokybė ataskaitiniais metais buvo gera. Ir planuojama, ir faktinė šio kriterijaus reikšmė savivaldybėje nekinta nuo 2016 m.

Savivaldybės valdymo programos įgyvendinimas

Siekiant 04 strateginio tikslo „*Gerinti rajono valdymo kokybę*“, buvo vykdoma viena SVP programa – *Savivaldybės valdymo programa (kodas 10)*.

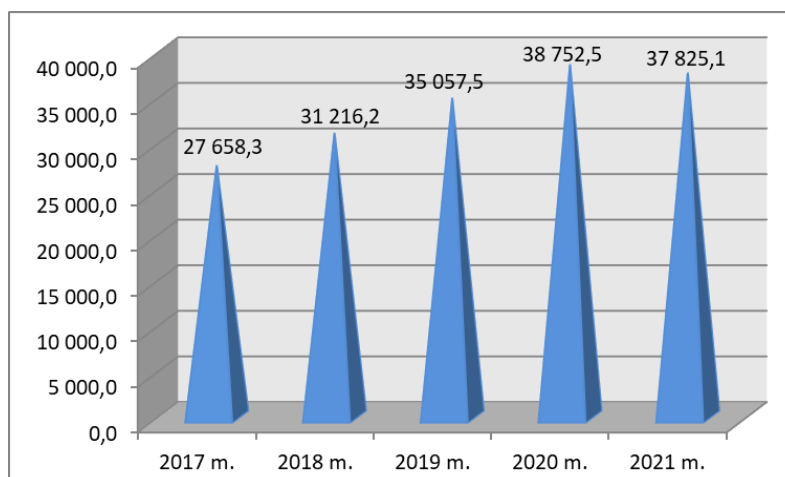
Savivaldybės valdymo programoje strateginiam tikslui pasiekti buvo nustatytas vienas **efekto vertinimo kriterijus** – asmenų, patenkintų savivaldybės darbu, dalis nuo visų aptarnautų ir savo nuomonę pareiškusių asmenų skaičiaus. Savivaldybės interneto svetainėje www.varena.lt atliktos rajono gyventojų apklausos duomenimis, 2021 m. pasiekta šio rodiklio reikšmė buvo didesnė už planuotą 1,5 procentinio punkto.

Asmenų, patenkintų savivaldybės darbu, dalis nuo visų aptarnautų ir savo nuomonę pareiškusių asmenų skaičiaus, proc.

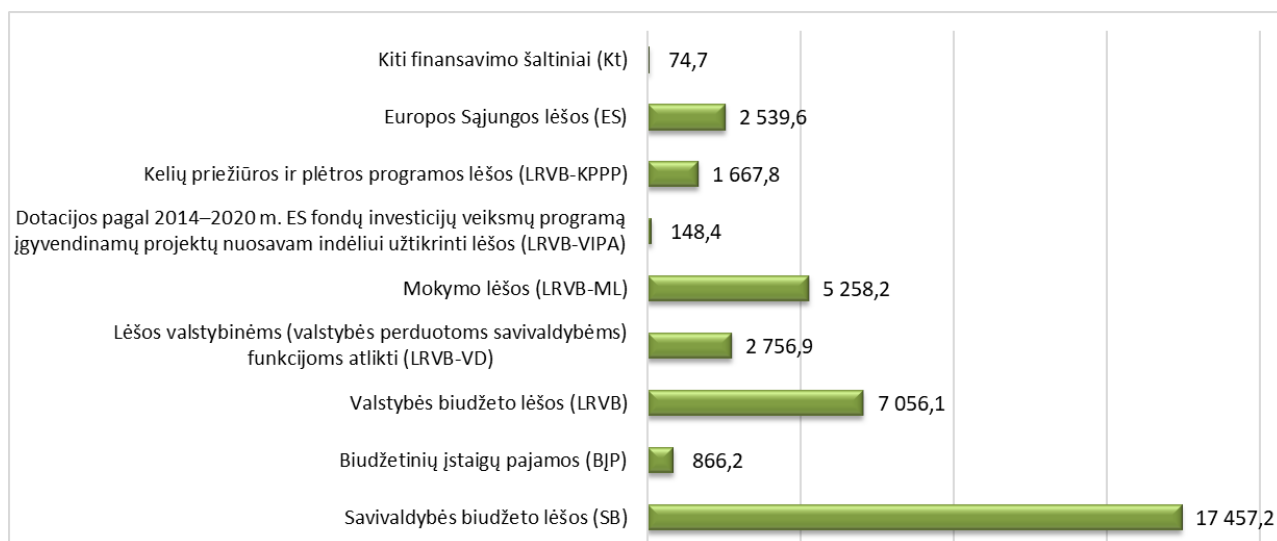
Apžvelgiant savivaldybės 2021 metų veiklos rezultatus ir SVP programų vertinimo kriterijų ataskaitose pateiktą informaciją, pastebima, kad ataskaitiniais metais dauguma planuotų vertinimo kriterijų buvo nepasiekta dėl tos pačios priežasties – besitęsiančios COVID-19 pandemijos.

2021 m. SVP įgyvendinti buvo panaudota 37 825,1 tūkst. Eur asignavimų iš visų finansavimo šaltinių, t. y. 927,4 tūkst. Eur arba 2,4 proc. mažiau negu 2020 m.

2017–2021 m. SVP įgyvendinti panaudoti asignavimai, tūkst. Eur

Kaip ir kasmet, strateginiams tikslams įgyvendinti buvo naudojamos savivaldybės ir valstybės biudžetų lėšos, biudžetinių įstaigų pajamos, Europos Sąjungos ir kitų finansavimo šaltinių lėšos.

2021 m. SVP įgyvendinti panaudoti asignavimai pagal finansavimo šaltinius, tūkst. Eur

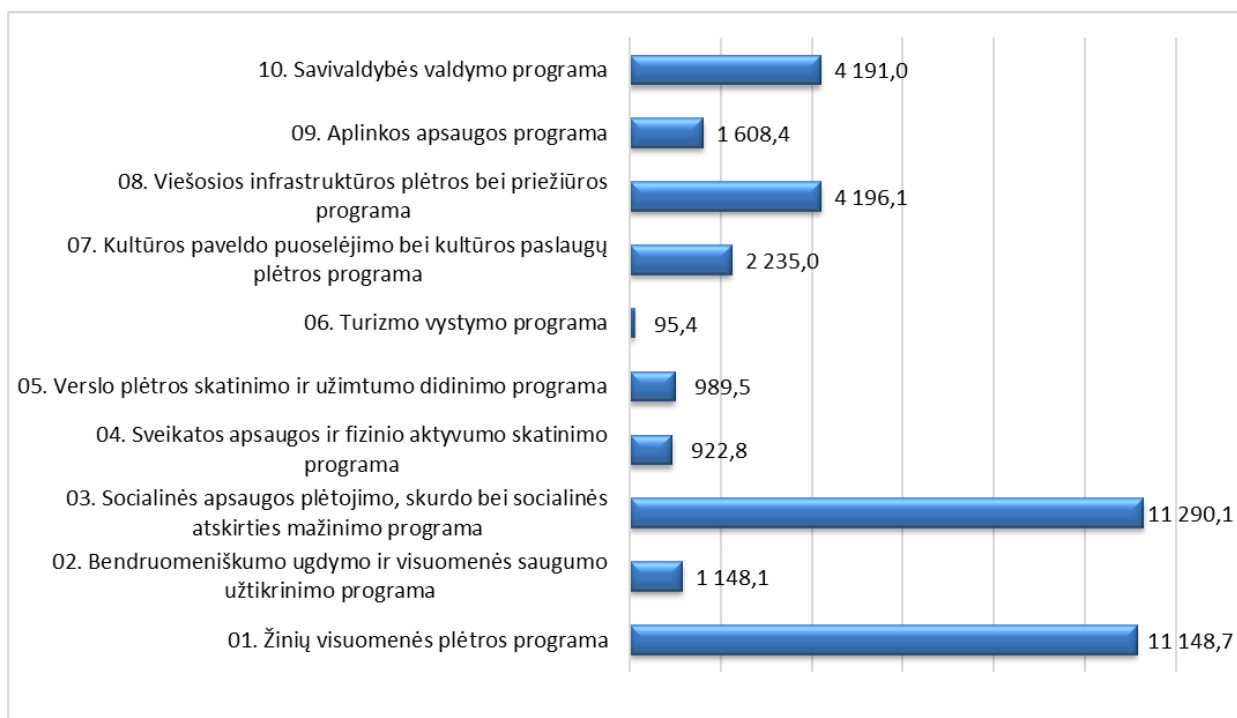
2021 metams planuoti, patvirtinti ir panaudoti asignavimai pagal finansavimo šaltinius

Finansavimo šaltiniai	2021 metams planuoti asignavimai pagal SVP, tūkst. Eur	Patvirtinti 2021 metų asignavimai, tūkst. Eur	2021 metais panaudoti asignavimai, tūkst. Eur	2021 m. panaudota asignavimų, lyginant su SVP, proc.
Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	21 152,6	18 240,4	17 457,2	82,5
Biudžetinių įstaigų pajamos (BIP)	952,2	1 122,7	866,2	91,0
Valstybės biudžeto lėšos (LRVB)	6 903,4	7 127,6	7 056,1	102,2
Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti (LRVB-VD)	2 801,9	2 801,4	2 756,9	98,4
Mokymo lėšos (LRVB-ML)	4 989,1	5 261,5	5 258,2	105,4
Dotacijos pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų projektų nuosavam indėliui užtikrinti lėšos (LRVB-VIPA)	235,4	158,5	148,4	63,0
Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos (LRVB-KPPP)	2 597,2	1 668,3	1 667,8	64,2
Europos Sąjungos lėšos (ES)	5 622,6	2 611,6	2 539,6	45,2
Kiti finansavimo šaltiniai (Kt)	156,5	112,2	74,7	47,7
Iš viso:	45 410,9	39 104,2	37 825,1	83,3

Apibendrinant programų ataskaitose pateiktus lėšų rodiklius, galima teigti, kad **2021 m. SVP buvo įgyvendintas 83,3 proc.**, t. y. faktiškai buvo panaudota 83,3 proc. SVP planuotų asignavimų.

Analizuojant ataskaitiniais metais panaudotus asignavimus pagal programas, pastebima, kad 2021 metais, kaip ir ankstesniais, didžiausią savivaldybės išlaidų dalį sudarė išlaidos švietimui ir socialinei apsaugai – daugiausia lėšų buvo panaudota **Žinių visuomenės plėtros (kodas 01)** ir

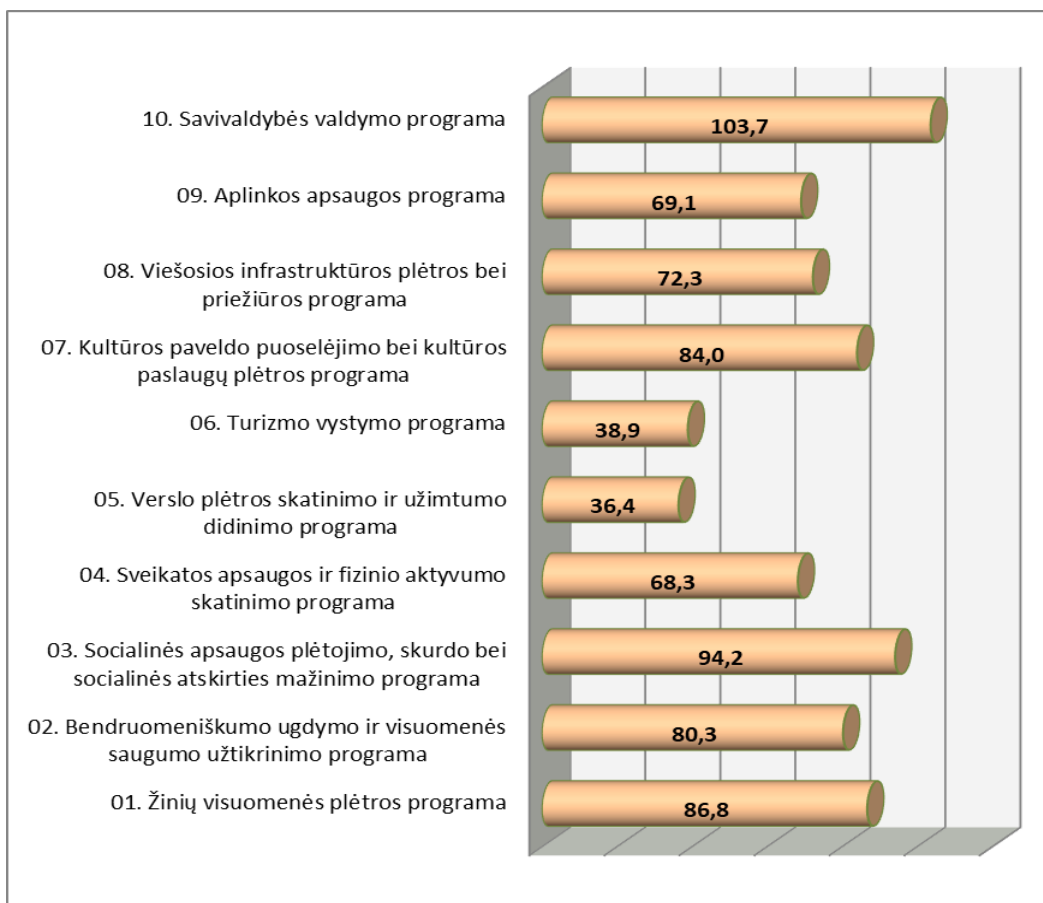
Socialinės apsaugos plėtojimo, skurdo bei socialinės atskirties mažinimo (kodas 03) programoms įgyvendinti.

2021 m. SVP programoms įgyvendinti panaudoti asignavimai, tūkst. Eur

SVP įgyvendinti planuoti ir panaudoti asignavimai 2021 metais

Programos kodas ir pavadinimas	2021 metams planuoti asignavimai pagal SVP, tūkst. Eur	Patvirtinti 2021 metų asignavimai, tūkst. Eur	2021 metais panaudoti asignavimai, tūkst. Eur	2021 m. panaudota asignavimų, lyginant su SVP, proc.
01. Žinių visuomenės plėtros programa	12 851,0	11 498,5	11 148,7	86,8
02. Bendruomeniškumo ugdymo ir visuomenės saugumo užtikrinimo programa	1 429,5	1 165,7	1 148,1	80,3
03. Socialinės apsaugos plėtojimo, skurdo bei socialinės atskirties mažinimo programa	11 984,3	11 543,4	11 290,1	94,2
04. Sveikatos apsaugos ir fizinio aktyvumo skatinimo programa	1 351,7	1 028,0	922,8	68,3
05. Verslo plėtros skatinimo ir užimtumo didinimo programa	2 715,2	1 067,6	989,5	36,4
06. Turizmo vystymo programa	245,1	140,2	95,4	38,9
07. Kultūros paveldo puoselėjimo bei kultūros paslaugų plėtros programa	2 659,3	2 303,4	2 235,0	84,0
08. Viešosios infrastruktūros plėtros bei priežiūros programa	5 805,7	4 248,7	4 196,1	72,3
09. Aplinkos apsaugos programa	2 326,4	1 846,8	1 608,4	69,1
10. Savivaldybės valdymo programa	4 042,7	4 261,9	4 191,0	103,7
Iš viso:	45 410,9	39 104,2	37 825,1	83,3

2021 m. SVP programoms įgyvendinti panaudota asignavimų, lyginant su SVP planuotais asignavimais, proc.

Besitęsianti COVID-19 pandemija ir karantino ribojimai, dažnai su tuo susijęs užsitęsęs savivaldybės administracijos ir kitų biudžetinių įstaigų vykdytų projektų veiklų įgyvendinimas turėjo didelę įtaką tam, kad penkių iš dešimties SVP programų įgyvendinimas ataskaitiniais metais siekė mažiau nei 80,0 proc.

Žymiai mažiau lėšų, negu buvo planuota, 2021 m. panaudota dviem programoms įgyvendinti – **Verslo plėtros skatinimo ir užimtumo didinimo (kodas 05)** bei **Turizmo vystymo (kodas 06)**. Tą lėmė dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų, projektavimo darbų, užtrukusio statybinių medžiagų tiekimo ir kitų objektyvių priežasčių sulėtėjęs Europos Sąjungos lėšomis bendrai finansuojamų projektų įgyvendinimas („Nenaudojamų teritorijų Varėnos mieste sutvarkymas ir pritaikymas verslui“, „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“, „Pramonės zonos, esančios Varėnos miesto rytinėje dalyje, sutvarkymas ir pritaikymas verslui“, „Turizmo trasų ir maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra Lazdijų, Varėnos rajonų ir Druskininkų savivaldybėse, II etapas“, „Varėnos rajono turizmo e-rinkodara“). Be to, dėl ribotų finansinių galimybių 2021 m. nebuvo skirtas finansavimas iš savivaldybės biudžeto mokymams turizmo sektoriaus darbuotojams ir verslo atstovams organizuoti, Turizmo plėtros planui parengti.

Išsami informacija apie SVP įgyvendinimą 2021 metais pateikiama programų įgyvendinimo ataskaitose.